

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

**CYKLUS KRESEB NA TÉMA ZOO PLZEŇ,
ARCHITEKTURA ZČU, JAK SE ŽIJE V PLZNI**

ZOO PLZEŇ

Radka Martínková

Plzeň 2016

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Mediální a didaktická ilustrace

Bakalářská práce

**CYKLUS KRESEB NA TÉMA ZOO PLZEŇ,
ARCHITEKTURA ZČU, JAK SE ŽIJE V PLZNI**

ZOO PLZEŇ

Radka Martínková

Vedoucí práce: Akademický malíř Vladivoj Kotyza
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2016

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literatury.

Plzeň, duben 2016

.....

podpis autora

OBSAH

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	6
1.1 Výtvarné začátky	6
1.2 Ilustrace	7
2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	9
3. CÍL PRÁCE	10
4. PROCES PŘÍPRAVY	11
5. PROCES TVORBY	12
5.1 Inspirace	12
6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	16
6.1 Kvaš	16
6.2 Grisaille	17
6.3 Techniky pohybových kreseb.....	17
7. POPIS DÍLA	19
8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	21
9. SILNÉ STRÁNKY.....	22
10. SLABÉ STRÁNKY	23
11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	24
11.1 Knižní a periodická literatura	24
11.2 Internetové zdroje.....	24
12. RESUMÉ.....	26
13. SEZNAM PŘÍLOH	28

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

1.1 Výtvarné začátky

Sklony k výtvarnému umění pociťuji již od mala, kdy jsem stále něco vytvářela, někdy i celé odpoledne. Nic mě neudrželo chvíli v klidu. To byl důvod, proč mě malování a kreslení tolik těšilo. Rodiče mě proto přihlásili do základní umělecké školy. Tyto kurzy jsem nepřetržitě navštěvovala od první třídy základní školy až do druhého ročníku střední školy. Obohacovalo mě to o nové zkušenosti a v první řadě bavilo. Starosti byli najednou až na druhém místě. Ocitla jsem se v kolektivu lidí, které kreativní tvoření naplňovalo stejně jako mě. Poznala jsem i mnoho technik, které jsem doposud neznala. Za tuto dobu vzniklo mnoho maleb, kreseb, objektů, grafik nebo animovaný film. V rámci této školy jsem se účastnila krajinářských kurzů, či návštěv nejrůznějších výstav. V této době bylo toto zaměření spíše mým koníčkem, než budoucí profesí.

Po základní škole bylo rozhodnuto, chtěla jsem v umělecké cestě pokračovat. Oslovil mě obor užitá malba. Po přijetí na střední uměleckoprůmyslovou školu bylo zpočátku velmi obtížné si zvyknout na odlišný režim. Celé dny jsem nepřetržitě malovala a to většinou ještě nestačilo. Mohu říct, že od této doby kreslím skoro každý den. Tato škola mě naučila více přemýšlet o svých věcech. Výuka byla zaměřena na studie i volnou tvorbu. Mohli jsme si vyzkoušet i techniky dnes nepoužívané, jako například fresku nebo sgrafito.

1.2 Ilustrace

Co se týká specializace, poprvé jsem se setkala s ilustrací v již zmíněné základní umělecké škole. Byla to ilustrace k mýtu o stvoření světa, který jsem slyšela pouze jednou. Prvotní pocity mi pomohly k vystižení správné nálady. Celá scéna je založená na barvě, která dokresluje celý příběh. K tomuto účelu jsem zvolila vícebarevný linoryt. Uvědomila jsem si, že na ilustracích je hlavním prvkem atmosféra. Na střední škole jsem ilustrovala poprvé celou knihu. Bylo nám doporučeno experimentovat. Používala jsem tedy koláž z fotografií, na které jsem dále malovala, využívala roztékání barev a lepila nejrůznější materiály, například alobal. Po naskenování měla tato díla výstižnou atmosféru a expresivní charakter.

Při vybírání oboru ke studiu na vysoké škole pro mě byla mediální a didaktická ilustrace okamžitá volba. Mohla za to již zmíněná ilustrace knihy, vytvořená netradiční technikou. Oproti střední škole jsem musela toto zaměření brát vážněji a do větší hloubky. Pro větší přehled a inspiraci byly nezbytné předměty jako dějiny umění, fotografie, knižní vazba, grafické techniky či editory. Nejzásadnějším předmětem pro mě byla figurální kresba, která mi zprvu dělala problémy, ale postupem času jsem se v ní začala zlepšovat. Po nastudování anatomie člověka v prostoru, jsem se tak mohla více výtvarně vyjádřit a vytvářet v tomto předmětu volnější malby.

V prvním ročníku jsme vytvářeli cyklus ilustrací plzeňských parků. Bylo důležité vystihnout určité místo a vytvořit zajímavý, neopakující se cyklus. Učili jsme se lépe vystihnout prostor, zasadit do něj figury nebo vyjádřit strukturu daného materiálu. Další rok jsme měli spolupracovat na interaktivní výstavě. Tato práce nás

měla připravit na budoucí zaměstnání. Účastnili jsme se schůzek se zadavatelem a prezentovali svoje návrhy. Práce v kolektivu vyžadovala dělat kompromisy. V letním semestru druhého ročníku nastal pro mě zásadní zlom. Byla to tvorba knihy. Poprvé jsem si vyzkoušela vytvořit knihu od ilustrací, až po samotné zhotovení. Používala jsem techniku akvarelu a kombinovala jí se suchým pastelem a temperou. Uvědomila jsem si, že text jde ruku v ruce se samotnými ilustracemi a úprava knihy k tomu nezbytně patří. Je důležité si před samotným ztvárněním ilustrací uvědomit, jak budou do textu zasazeny. Vytvářela jsem navíc dětskou knihu, ve které jsem text sázela přímo do kreseb. Proto pro mě byla výuka typografie velice přínosná. Semestrální práce se skládaly z každotýdenních ilustrací, nejrůznějších billboardů, společenských her a jednotného vizuálního stylu. V tomto semestru se věnuji výhradně bakalářské práci. Zaznamenávám pohyb zvířat, hledám ideální kompozice a techniku.

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Motiv Zoologické zahrady města Plzně mě zaujal na první pohled. Přestože jsem přemýšlela i o jiných námětech, připadalo mi toto téma nejideálnější a nejzajímavější.

Jeden z důvodů, proč jsem si toto téma vybrala, je ten, že zoologickou zahradu v Plzni pravidelně navštěvuji už od dětství. Mám také dobré zkušenosti z předchozího skicování v tomto areálu, především se střední školou. Při každé návštěvě mě překvapí změnami, neboť se neustále renovuje. Od mého dětství zde přibyly nové pavilony a s nimi i mnoho exotických druhů zvířat a rostlin. Je zde umístěno více naučných tabulí a dětských hřišť. Děti se tak naučí něco nového a zabaví se. Najdete zde výběhy, ve kterých se nacházíte přímo mezi opičkami z Amazonie či Lemury. Na statku si můžete pohladit různé druhy domestikovaných zvířat.

Navzdory tomu, že svět živočichů vždy patřil mezi mé oblíbené náměty, jsem ráda, že mohu do tohoto cyklu zahrnout i osoby. V poslední době mě více než pozorování živočichů fascinuje reakce dětí na jednotlivá zvířata. Děti je pozorují i několik minut a nemohou se od nich odtrhnout, jsou jimi fascinováni.

3. CÍL PRÁCE

V první části mé závěrečné práce bych chtěla ukázat tento areál z mého pohledu. Nechci ji pojmout jen skrze dokumentární kresby, ale pracovat především s atmosférou a zachytit fragmenty, které nám ji přiblíží. Chtěla bych zachytit hlavně živočichy, kteří pro mě tuto zoologickou zahradu utvářejí, fascinují mě, a věřím, že i většinu návštěvníků.

Jedním z mých hlavních cílů je vyjádření velice komplikovaného vztahu mezi zvířetem a člověkem. Vzájemně se těžko dorozumí, neřeknou si, co chtějí po druhém. Ale mohou se pokusit alespoň druhému porozumět. Jaký mají vztah zvířata k lidem? Dle mého názoru si většina zvířat zvykla na návštěvníky. Jinou možnost snad ani nemají. Nevyskytují se ve svém domácím prostředí. Nemají tak velké teritorium, jako by měli ve skutečné přírodě. Plzeňská zoologická zahrada se však velice snaží jim toto prostředí zpříjemnit. Zapojila se i do mnoha projektů a kampaní, ochraňujících přírodu.

Dále bych se ráda věnovala skicováním zvířat, protože bych si chtěla osvojit jejich typické rysy a pohyby. Tyto kresby by pak oproti první části měly působit daleko uvolněněji.

4. PROCES PŘÍPRAVY

V rané fázi přípravy jsem vyzkoušela několik technik, jako je suchý pastel, lavírovaná kresba či jen perokresba. Nakonec jsem se rozhodla pro kvaš. Díky studiu malby na střední škole je mi práce se štětci velmi blízká. Zpočátku jsem tuto techniku kombinovala s perokresbou. Nakonec jsem se jí rozhodla úplně vynechat. Pro živější linky mi lépe posloužil slabý štětec, který pero nahradil. Do procesu přípravy patřilo i hledání správného odstínu papíru. Od bílých, po různě tónované. Nakonec jsem si zvolila neutrální šedivý papír, na kterém vynikne světlejší barva. Tento podklad mi navíc umožní jednodušší práci s celou plochou. Monochromní kresbu na některých pracích doplním akcentem barvy. Ten výjevy ozvláštňuje a dokresluje požadovanou atmosféru.

Kvůli bakalářské práci jsem v tomto komplexu trávila mnoho času. Tato doba byla přínosná i k semestrální práci. V letošním zimním semestru nám bylo zadáno vytvořit jednotný vizuální styl Zoologické a botanické zahrady města Plzně. Nejraději jsem navštěvovala tento areál sama. Nemusela jsem se na nikoho časově vázat a mohla jsem zůstat až do pozdních hodin.

Hledání ideálních kompozic byla další část přípravy. Pro tyto náčrty byly podstatné nafocené materiály. Bylo důležité, aby kompozice byly zajímavé, vyvážené a neopakovaly se.

Nejprve měly být pohybové kresby jen doprovodný prvek. Během času jsem si však uvědomila, že jsou pro mě mnohem důležitější. Proto jsem je zařadila mezi výstup a věnovala jim více času.

5. PROCES TVORBY

Jak již bylo řečeno, nejdříve jsem si musela vytvořit kompozice a určit techniku. Následně jsem začala pracovat na samotné finální práci. Před realizací bylo důležité si uvědomit, jaký akcent barvy a tón kresby bude mít jednotlivá scéna.

Výsledný soubor kreseb na téma člověk a zvíře vznikl za pomoci fotografií. Bylo důležité správně zachytit tvar zvířecího těla, vystihnout detaily a materiál, jako jsou chlupy nebo kůže. Pomohla mi i při kresbě figur, u kterých jsem lépe zachytila požadovanou pózu. Nevýhoda fotografií byla zkreslená perspektiva. Předem vybraný motiv jsem vyfotila z úhlu, který jsem potřebovala zachytit a následně ho upravovala dle potřeby. Při tvorbě závěrečné práce mě inspirovaly různé fotografie, převážně z časopisů National Geographic.

Při skicování jsem většinu času trávila v pavilonech, z důvodu špatného počasí. Naštěstí zde bylo mnoho zajímavých zvířat. Skicovala jsem také doma, neboť chováme slepice, rybičky, králíky, morče a psa, zvířata vyskytující se též na statku.

5.1 Inspirace

V knize Die Gestalt des Tieres mě zaujaly kresby od umělců, jako je Hegenbarth, Rembrandt či Dürrer. Následně jsem si vyhledala jejich další tvorbu.

Fauna se v umění objevuje už od pravěku. Je pozoruhodné, jak umělci (šamani) dokázali odpozorovat přesný tvar zvířete, často v pohybu. Poté ho přenesli na stěnu jeskyně. Tyto kresby vynikají správnou stavbou těla. Protože byly zhotovovány k různým rituálům, musel být poznat každý živočišný druh. Člověk je oproti zvířatům

znázorněn stylizovaně, totéž platí u kreseb z pozdějších období, jako je tomu u Egypta.

Při studiích nesmíme zapomenout na renesanční umělce. Ti pociťují touhu po poznání okolního světa. Proto zvířata patří mezi jejich častý motiv. Vybavuje se mi Leonardo da Vinci (1452 – 1519) se svými studiemi koní. Chtěl především zaznamenat správnou anatomii. Albrecht Dürer se oproti němu zabýval detailem mnohem více. Jeho přírodovědecké akvarely jsou vypracovány s největší přesností. Dále mě upoutal Antonio Pisanello (1395 – 1455), který často zaznamenával zvěř v pohybu, při skoku nebo běhu.

První exotická zvířata můžeme najít na kresbách umělců již v baroku. Mohlo za to osidlování nových území. Většinou byly tyto náčrty pouze předlohami k obrazům. Velice mě oslovil Rembrandt van Rijn (1606-1669), u jehož skic vidíme energickou práci s kresbou, vyjadřující určitou atmosféru. To můžeme zpozorovat u Odpočívajícího lva. Líbí se mi, že autor tmavším valérem zvýrazní světlo a lépe tak vymodeluje anatomii. U kresby slona použil uvolněnou šrafuru, vystihující vrásčitou kůži.

Umělcem, který mě zaujal tím, že celý život vyobrazoval převážně koně, byl Kacušika Hokusai (1760-1849). Tento námět ho nikdy neomrzela. Je jedním z nejznámějších japonských umělců. Inspiroval svou prací mnoho výtvarníků, hlavně impresionistů. Oslovilo mě použití linky, která vystihuje dynamiku koňského těla při běhu. Kvůli již zmíněnému hojně znázorňovanému motivu. Je schopný kresbu koňského těla vystihnout pomocí pár tahů štětcem, neboť má zkušenost s kaligrafií. Z jeho děl vyzařuje lehkost.

V období, kdy se prolíná realismus s romantismem, je v pohybových kresbách nejdůležitějším umělcem Eugène Delacroix (1798-1863). Zajímal ho pohyb, kresby jsou často nedokončené a rychle načrtnuté. Měl však i druhou polohu skic. Je tomu tak u hlavy kočky, kterou se snažil zachytit z více pohledů. Pomocí štafury je prokreslil do detailu. Gabriel von Max (1840-1915) je představitelem realistické tendence. Nejvíce znázorňuje opice, neboť mají blízko k lidem. Ve svých obrazech používá sarkasmus a kritizuje společnost. Občas tuto kritiku zvýrazní oděním opic do lidských šatů. Na obraze Opice jako umělečtí kritici je krásně vidět rozdíl mezi materiály, které dokázal skvěle vystihnout, například charakter dřeva oproti srsti.

Jedním z umělců, kterými jsem se nejvíce nechala inspirovat, je Josef Hegenbarth (1884-1962). Na jeho skicách mě zaujalo zachycení výrazu daného zvířete. Někdy působí až karikaturistickým dojmem. Jsou to rychlé, bezprostřední záznamy. Umělec střídá tenké linky a plochu. Často pracuje suchým štětcem, díky kterému dokáže lépe vystihnout srst či kůži. Detailně propracovává hlavně hlavu a tlapy, nejcharakterističtější detaily těla. U některých prací se zvířata jakoby ztrácí v pozadí. Kromě kreseb tuší pracoval také s barvou. Jeho malby jsou stejně expresivní jako jeho kresby.

Mezi české umělce, zabývající se tímto motivem patří především Zdeněk Burian (1905-1981), který zachycoval zvířata naturalisticky. Jeho díla působí fotografickým dojmem. Používal techniku kvaše, kterou vystihl nezbytnou atmosféru. Neexperimentoval s ní. Tato technika byla hlavním důvodem, proč jsem si jeho díla vyhledala. Jednu část jeho prací tvoří knižní ilustrace, především dobrodružných románů. Druhá je zaměřená na rekonstrukci prehistorických tvorů a života v pravěku. Na těchto malbách spolupracoval s Josefem Augustou. Jeho přítel

Vratislav Mazák (1937 – 1987) se také zabýval paleontologií a zoologií savců. Jeho výtvary nejsou tak propracované jako Burianovo, ale dokázal skvěle zachytit materiál a anatomii. Jeho dřevoryt lva působí expresivněji.

6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

6.1 Kvaš

Tato technika se svým plošným charakterem blíží k malbě. Lze s ní však pracovat i kresebněji. Může mít sjednocující charakter, ale i precizní práci s detaily. Nejvhodnější je akvarelový kulatý štětec a větší ploché štětce dle potřeby. Jedná se o vodové barvy smíchané s krycí bělobou. Oproti vodovým barvám je kvaš hustější, ale lze s ním pracovat i pomocí lazur. Díky tomu umožňuje veliké rozpětí vydatnosti barvy. Po zaschnutí se však tón barvy sníží. Jedna z výhod je, že lze dobře korigovat. K této technice je často používán zatónovaný papír v šedivém či hnědém odstínu. Tyto odstíny jsou často využívány, neboť světlá v podobě bílé barvy více vyniknou. Já použila šedivý papír s lehkým vzorkem. Velké plochy barev tak na něm zanechávají určitou strukturu, které lze využívat při práci se sušším štětcem.

Jedním z umělců, kteří využívali techniku kvaše byl Luděk Marold (1865-1898), u něhož mě oslovil hlavně rozdíl mezi nejsvětlejším tónem papíru a bělobou. To způsobí větší intenzitu světla. Jeho kvaše se také vyznačují vzdušností, která často působí až nedokončeně. Používá přesné, ale uvolněné tahy štětcem. Dociluje tím u jeho děl pocitu lehkosti. V minulosti byl kvaš hojně využíván k reklamním účelům, nebo tvorbě ilustrací do novin. V době před fotografií to byl nejrychlejší způsob k vylíčení dané situace. Zkušení výtvarníci byli schopni zachytit situaci během několika hodin. Také díky danému výtvarně zpracovanému výjevu na titulní straně, měli noviny větší odběr.

6.2 Grisaille

Grisaille je výraz pro převážně monochromní malbu. Nádech hnědi není neobvyklý, protože tak působí příjemnějším dojmem. Tato technika byla oblíbená v gotice, nebo renesanci, vlámskými malíři. V této době to byla hlavně snaha napodobit nízký reliéf z kamene. Často se používá k podmalbě pro olejové barvy.

6.3 Techniky pohybových kreseb

U skic jsem používala různé techniky, nejvíce přírodní uhlí. Rychle se s ním zaznamenává a lze s ním vytvořit jak obrysovou, tak valérovou kresbu. Snadno se s ním vytvářejí objemy. Je to nejměkčí kresebný materiál a proto do něj můžeme stále zasahovat pomocí mazací pryže, nebo ho roztírat. Podobně se pracuje i suchým pastelem. Ten se však oproti přírodnímu uhlu hůře maže. Světla se dodělávají pomocí světlé barvy či mazací pryže. Vrstvením přes sebe odlišných barev docílíme různých odstínů. Také tužka je pro náčrty vhodná. Dobře reaguje na různý přítlak a můžeme s ní vytvořit různou intenzitu stopy. Lehce se roztírá, ale tento zásah není dobré používat často. Kresba pak působí utahaně. K vystižení světel pomocí rezerváže je nejvhodnější voskový pastel. Poté lze přes něj nanášet lazury pomocí vodových technik. Dalším kresebným materiálem určeným k rychlému zaznamenávání je tuš. Nelze ji však dále korigovat, možné jen přidávat tmavé plochy. Můžeme kreslit do suchého i mokrého podkladu, který vytvoří zajímavé efekty. K práci můžeme používat jak štětec, tak pero. Vhodné je tyto nástroje kombinovat. Pro detaily je vhodnější pero, pro objemy štětec. K barevným skicám jsou vhodné vodové barvy, nebo již zmíněný suchý pastel. Pomocí akvarelu lze rychle vytvářet barevné kontrasty mezi pozadím a zvířetem. U některých skic jsem

použila akvarelové pastelky, které po rozmytí zanechávají svojí stopu.
Můžeme s nimi kreslit i do mokrého podkladu.

7. POPIS DÍLA

Výstupem bakalářské práce jsou dva rozdílné přístupy. První se skládá z 10 kreseb formátu A3 pomocí techniky kvaše. Tyto práce jsou spíše monochromní. Přestože v jednotlivých kresbách není moc dobře poznat kde se odehrávají, celek tento areál definuje. Jednotlivé motivy se neopakují. Použila jsem kompozice, jež jsou odlišné. Výjevy by měly působit rozdílně, ale zároveň být i v něčem stejné. Na každé práci nemusí být vyobrazen člověk i zvíře. Celek by nám však měl tento vztah přiblížit.

V tomto cyklu jsem zachytila výhled z vyvýšeného místa statku na Plzeň. Tento areál se rozléhá jak v nížině, tak na vrchu nedaleko sídliště na Vinicích. Chtěla jsem tím poukázat na jedinečné umístění této zahrady i se specifickými pavilony.

Dále jsem v jedné práci zachytila klokany. První zvířata, která upozorujeme ještě před samotným vstupem do zoologické zahrady. Jsou jakýmsi lákadlem pro návštěvníky. Lemuři a tučňáci pro mě vždy byli nejoblíbenějšími zvířaty. To je důvod, proč jsou obklopeny lidmi, kteří je zaujatě pozorují, podobně jako já, když jsem byla mladší.

Zajímavým motivem je i zátiší, které jsem objevila na statku. Zde nenajdeme jen domestikovaná zvířata, ale i zemědělské nástroje. Na statku nechybí ani interiér vesnického obydlí. Z tohoto prostředí je použit i motiv kozy domácí, která se vyhřívá na sluníčku a užívá si naši pozornost. Vtahuje nás do děje. Častým motivem jsou děti. Malý chlapec pozoruje ještěrky, nebo matka zdvihající dítě, aby lépe vidělo na oblíbená prasátka.

V cyklu nechybí ani exotická zvířata v podobě žiraf, které jsou foceny. Zachycen je i interiér tropického pavilonu Z s vodním akváriem. Tento pavilon je typický pro tuto zahradu. Pamatuji si, že při každé návštěvě jsme nemohli vynechat pozorování nehybných krokodýlů.

Druhá část se skládá z rozmanitých kreseb, u kterých jsem se mohla více uvolnit. Oproti předešlé práci je v těchto studiích cítit větší energie i fascinace zvířetem. Skicovala jsem jak do skicáře formátu A4, tak na papír velikosti A3. Záměrně jsem využívala různé druhy papíru, neboť každá technika potřebuje jiné vlastnosti podkladu. Na těchto skicách jsem se mnohé naučila, především pracovat rychle a být trpělivá.

8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Myslím si, že kvaš není v současné době využíván tak hojně, jako v minulosti. Mým záměrem bylo připomenout, že má své místo v ilustracích i další volné tvorbě, jak to ukázal již zmíněný Luděk Marold, nebo Zdeněk Burian. Je mnoho možností, jak s ním dále pracovat. V kombinaci s jinými technikami může působit zajímavým, neobvyklým dojmem. Záleží jen na představivosti umělce a na tom, čeho přesně chce dosáhnout.

Jsem ráda, že jsem se nemusela držet textu. Divák si tak může domyslet příběh doprovázející scénku. Doufám, že začne přemýšlet o vztahu člověka a zvířete, neboť ho k tomu jednotlivé výjevy vybízejí. Tím bude mít celý soubor hlubší význam.

Přínos ve skicování zvířat je především v tom, že člověk musí daného živočicha odpozorovat a zjistit jeho nejčastější pohyby. Pak být trpělivý, a pokud se zvíře pohne, čekat až se vrátí do původního, nebo podobného úhlu.

9. SILNÉ STRÁNKY

Po určení základní myšlenky a techniky v první části práce jsem nemusela tuto techniku dále měnit. Celý cyklus tak působí vyrovnaně a celistvě. Nemění se ani celkový koncept. Předem jsem si určila, že bych chtěla tento cyklus pojmout z různých pohledů. Z detailů i větších, spíše krajinářských kompozic. Nechtěla jsem pouze zachytit co vidíme při procházení tohoto areálu, ale i jak vidí zvířata nás. Divák se často vžije do daného výjevu, jak je tomu například u kompozice s klokany. Docílila jsem toho použitím plotu, který nás vtahuje do děje. U kompozice s lemury se díváme tatínkovi se synem jakoby přes rameno do výběhu. Navodila jsem tak dojem, že stojíme přímo za nimi a čekáme na lepší výhled do výběhu. Využitím fragmentů jsem vytvořila čitelný celek, který vystihuje zadané téma. Nebylo nutné zde zachycovat všechny druhy zvířat, neboť tento cyklus doplňují rychlé záznamy živočichů.

Myslím si, že silnou stránkou je i to, že se bakalářská práce skládá ze dvou částí, ze skic a propracovanějších výtvorů. Přistupuji k nim z různých úhlů. Přestože působí kontrastně, mají společný prvek, faunu Plzeňské zoologické zahrady. U skic jsem se nezaměřovala jen na jedno zvíře, neboť jsem se snažila zachytit co největší spektrum druhů. Podařilo se mi tak lépe ukázat rozmanitost této zahrady.

10. SLABÉ STRÁNKY

Tato práce má jistě i své slabé stránky. Zvolená technika v kombinaci k tématu je jednou z nich. Diváci si mohou myslet, že tento cyklus nemá nové náměty. Myslím si, že vztah mezi člověkem a zvířetem v kontextu zoologické zahrady je tím námětem. Technika grisaille může působit zastarale, proto jsem se jí snažila oživit v některých pracích pomocí barevného akcentu a pomocí pohybových skic. Kdybych měla více času, mohla bych s touto technikou více experimentovat či vytvořit zajímavější kompozice.

Slabou stránkou může být i to, že všechny skici zvířat nejsou po anatomické stránce povedené. Mohou za to jejich rychlé pohyby a v některých případech velký prostor mezi kresleným objektem a mnou. Přesto si myslím, že mě tento princip tvorby mnohé naučil. Přes počáteční zlepšení cítím, že mám možnost se stále vyvíjet.

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

11.1 Knižní a periodická literatura

1. BMMES, GOTTFRIED. Die Gestalt des Tieres. Ravensburg: Ravensburger Buchverlag, 1986. ISBN 10: 3473483494.
2. PARRAMÓN, JOSÉ MARIA A VINCENC BALLESTAR. Jak malovat zvířata. Praha: Jan Vašut s.r.o., 2003. ISBN 80-7236-286-0.
3. PIJOAN, JOSÉ. Dějiny umění. Praha: Balios, 1998. ISBN 80-7176-764-6.
4. LÜDECKE, HEINZ. Albrecht Dürer. Leipzig: E.A.Seemann Verlag, 1970. ISBN 9631303462.

11.2 Internetové zdroje

1. Zoologická a botanická zahrada města Plzně [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <<http://www.zooplzen.cz/>>
2. Iris [online]. Plzen: NAVA DTP, 2002 [cit. 14. 3. 2016]. Dostupné z: <<http://www.zooplzen.cz/o-nas/publikace/casopis-iris/>>
3. National Geographic: Česko [online]. Praha: National Geographic Society and Astrosant Media, 2009 [cit. 14. 3. 2016]. ISSN 1213-9394. Dostupné z: <<http://www.national-geographic.cz/fotky/>>
4. Zdeněk, burian [online]. [cit. 30. 3. 2016]. Dostupné z: <<http://burianzdenek.cz/>>
5. Vratislav Mazák. Národní zemědělské muzeum Ohrada [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <<http://nzm.cz/nzm-ohrada/vratislav-mazak-vedec-a-ilustrator-2/>>

6. Kvaš. koh-i-noor hardtmuth. [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <<http://www.koh-i-noor.cz/kvas>>
7. Bruno Pierozzi, tempera Manual, inforestauro [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <<http://www.inforestauro.org/manuale-della-tempera.html>>
8. Grisaille. Encyclopaedia Britannica [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <<http://www.britannica.com/art/grisaille>>

12. RESUMÉ

The theme of the bachelor thesis is Series of Drawings on the Theme of the ZOO Pilsen, ZČU Architecture, How to Live in Pilsen. As a final topic of my work I have chosen Pilsen zoological garden because I am living in Pilsen, and I visit this area since childhood. In the course of time, I had the opportunity to see how it is growing. I also have a good experience of the previous sketching the animals in this area, especially with the secondary school.

The work consists of two parts. The first part focuses on the relationship among humans and animals. It did not matter only on people's behaviour towards animals, but on the contrary, the way how animals perceive humans. I tried to create a cycle of drawings, in which I can express this relationship. In these drawings, I did not want to focus using documentary drawings that depict each pavilion or animal. Rather, I wanted to show the Pilsen zoo in my view.

These drawings are composed of different scenes. For example, I described the characteristic location of this area, by using the outlook of the farm to overall Pilsen. I drew kangaroos because they are seen even before entering to the complex. Lemurs, zebras, water turtles and penguins are animals, which are considered as the most popular for visitors. That is the reason I picked them. From the farm, I used several motifs. Still lifes consisting of agricultural tools, a goat which biased watching us or mother lifting the baby, to look at the piggies. Often in these works, I used the child's preoccupation with a particular animal. Also is used the view from enclosure to the visitors because as a visitor this sight we do not see.

During the creative process, I had to find the ideal technique. First, I tried different techniques, such as line drawing or pastel. Finally, I decided to use gouache on a neutral gray structured paper A3 size. The drawings are created monochromatic and are brighten up with colour accent.

The second part of bachelor work is created by several techniques. For example, I used the natural charcoal, pastel, pencil, ink and watercolour crayons. I have chosen different types of paper, A4-A3 size.

This second part of the thesis was more educational for me because I had to concentrate more on the movements and animal anatomy, which was sometimes nearly impossible to create. I think that I have improved during of time in the drawing. From these artworks is feel more relaxed the fascination of animals and bigger energy during capturing the animals. The previous part of this work these drawings complement and enrich, thanks to the creative process and looser approach.

13. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1

Semestrální práce 3. ročník ZS - stylizace zvířat

Příloha č. 2 - inspirace

Jeskyně Lascaux, Leonardo da Vinci

Antonio Pisanello

Albrecht Dürer

Rembrandt van Rijn

Kacuška Hokusai, Eugène Delacroix

Gabriel von Max, Josef Hegenbarth

Josef Hegenbarth

Zdeněk Burian, Vratislav Mazák

Příloha č. 3

Luděk Marold, novinová ilustrace

Příloha č. 4

Vývoj techniky

Příloha č. 5

Náčrty kompozic

Příloha č. 6

Ukázka bakalářské práce

Příloha č. 7

Výběr pohybových kreseb

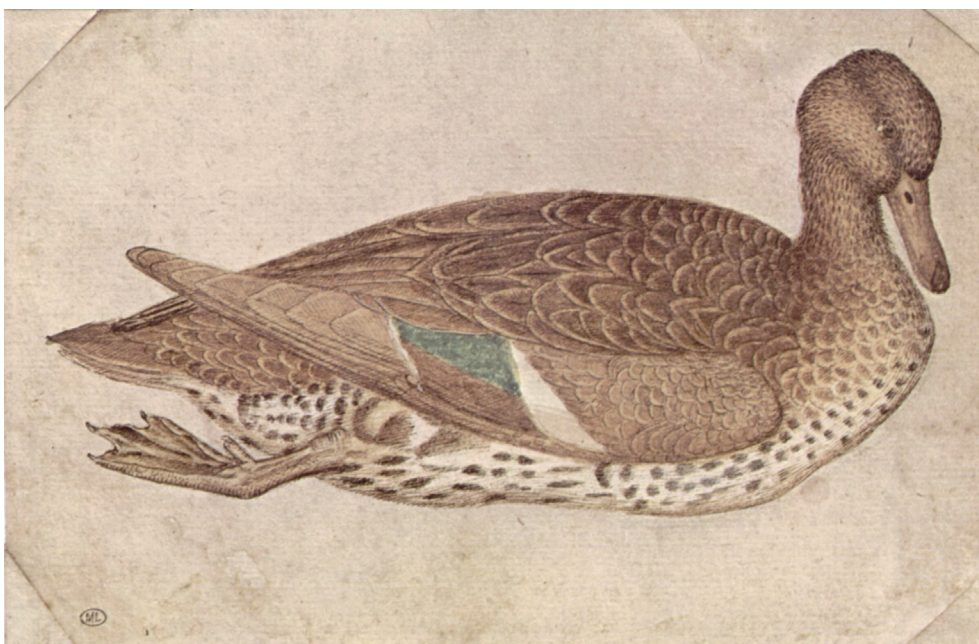
Příloha č. 1

Semestrální práce 3. ročník ZS - stylizace zvířat

Příloha č. 2 - inspirace

Antonio Pisanello: Kachna¹

Antonio Pisanello: Pohybové kresby²

1 <http://daydreaming5.tistory.com/1703>

2 <http://restaurars.altervista.org/il-taccuino-di-giovannino-de-grassi-cenni-sullopera-e-sul-restauro/>

Příloha č. 2 - inspirace

Albrecht Dürer: Ježek¹

Albrecht Dürer: Pes²

---

1 http://www.nytimes.com/2012/04/20/arts/design/durer-and-beyond-at-the-metropolitan-museum-of-art.html?_r=0

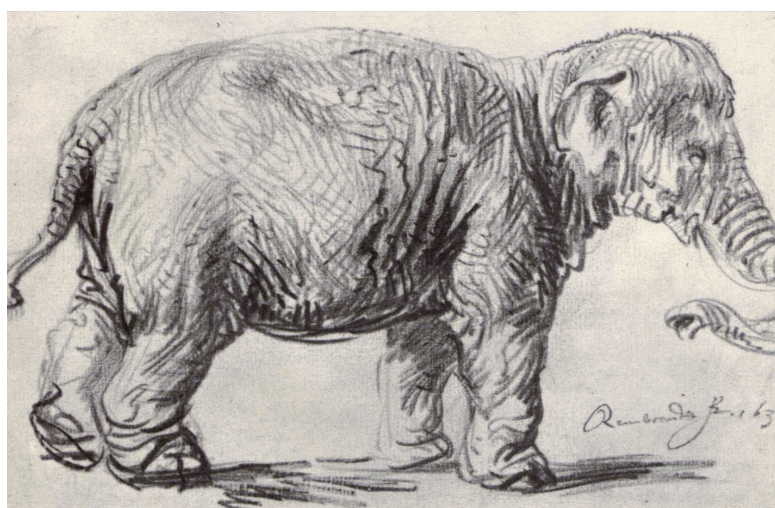
2 <http://www.wikiart.org/en/albrecht-durer/greyhound>

Příloha č. 2 - inspirace

Rembrandt van Rijn: Odpočívající lev^{1,2}

Rembrandt van Rijn: Slon³

1 <http://www.wikiart.org/en/rembrandt/lion-resting-1652>

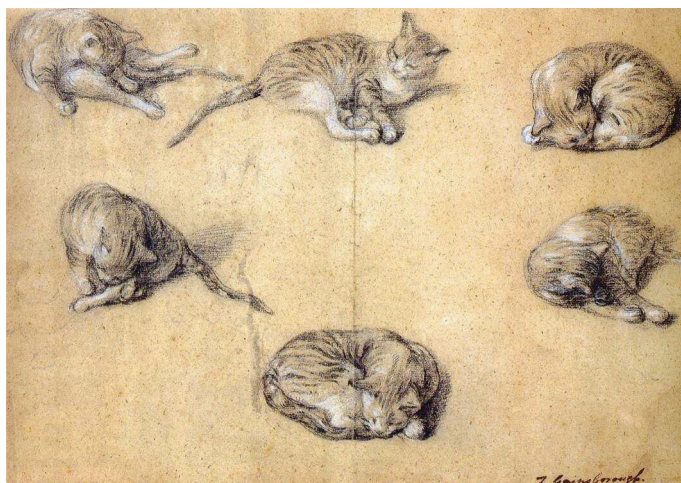
2 <http://www.wikiart.org/en/rembrandt/lion-resting-1652-1>

3 <http://www.art-wallpaper.com/19456/Rembrandt/An+elephant?Width=1600 & Height=1200>

Příloha č. 2 - inspirace

Kacuška Hokusai: Kůň¹

Eugène Delacroix: Kočka^{2,3}

1 http://paintingandframe.com/prints/others_hokusai_horse_c1814-25396.html

2 http://www.uni-bielefeld.de/lili/personen/fleischmann/d_archsuse05/299_ept_gesamt.htm

3 <https://artmoscow.wordpress.com/tag/eugene-delacroix/>

Příloha č. 2 - inspirace

Gabriel von Max: Opice jako uměleční kritici ¹

Josef Hegenbarth: Kočka²

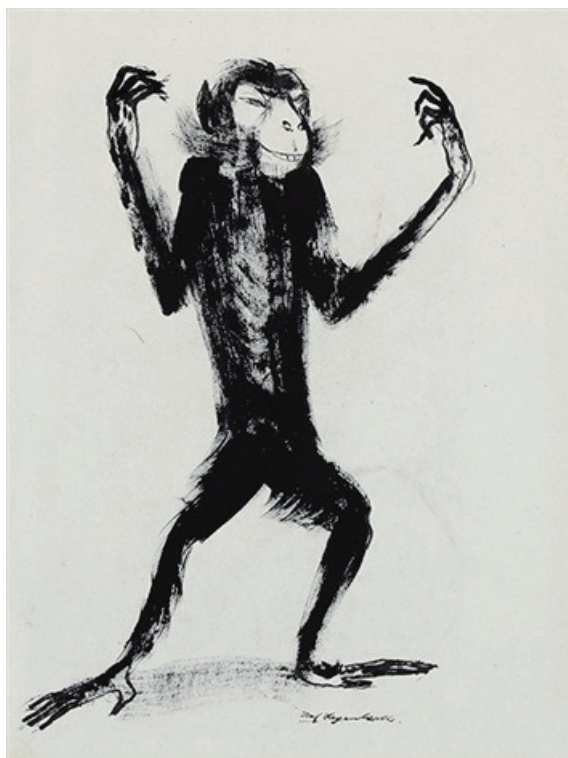
¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Gabriel_von_Max

² <https://www.lempertz.com/es/catalogos/lot/1059-1/420-josef-hegenbarth.html>

Příloha č. 2 - inspirace

Josef Hegenbarth: Medvěd¹

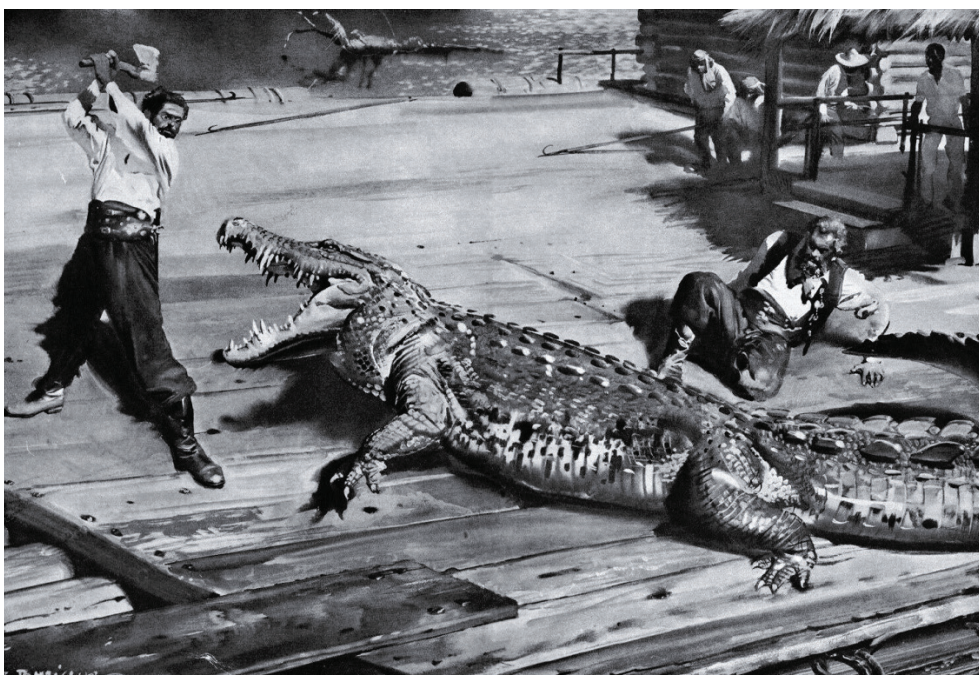
Josef Hegenbarth: Opice²

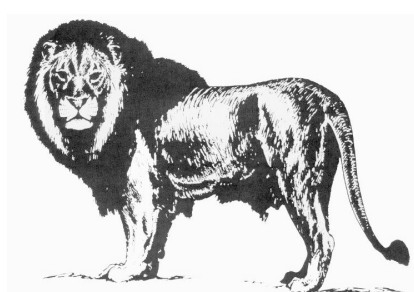
1 <https://www.lempertz.com/en/catalogues/lot/1059-1/420-josef-hegenbarth.html>

2 http://www.artnet.de/k%C3%BCnstler/josef-hegenbarth/stehender-affe-y9H_wjAnd_caavehEpUGIQ2

Příloha č. 2 - inspirace

Zdeněk Burian: Bude sekera na tohoto obra stačit? ¹

Vratislav Mazák: Lev^{2,3}

- 1 <http://www.daildeli.cz/ilustrace/01burian/10verne06/07.jpg>
- 2 <http://nzm.cz/akce/vratislav-mazak-vedec-a-ilustrator/?ohrada>
- 3 <http://www.ctoz.nl/vol68/nr01/a04>

Příloha č. 3

Novinová ilustrace: London News¹

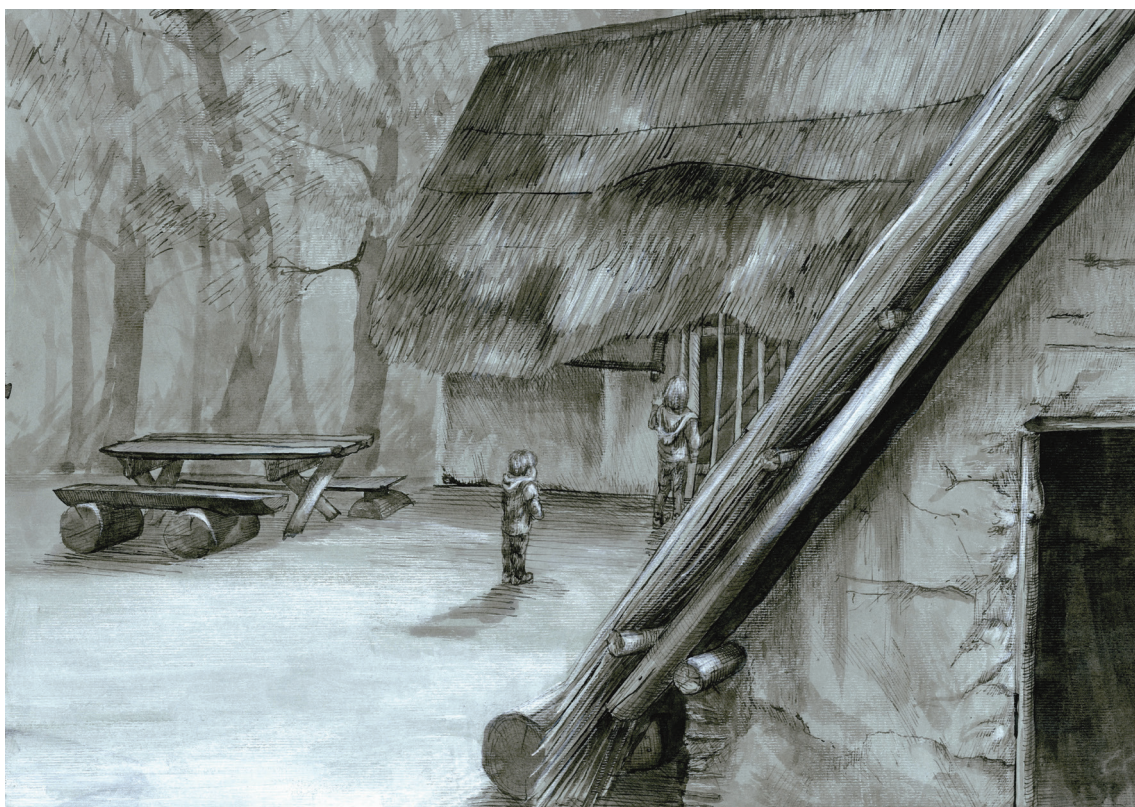

Luděk Marold: Jeptiška²

1 <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2685771/Illustrated-London-News-Coronation-George-V-Queens-wedding-horror-First-World-War-Intricate-drawings-major-moments-British-history-worlds-illustrated-news-magazine-sale.html>

2 <http://www.patriksimon.cz/autori-detail/ludek-marold/100/>

Příloha č. 4

Vývoj techniky¹

---

1 Vlastní

Příloha č. 4

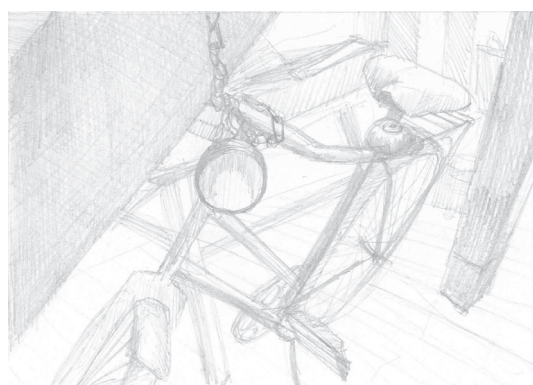
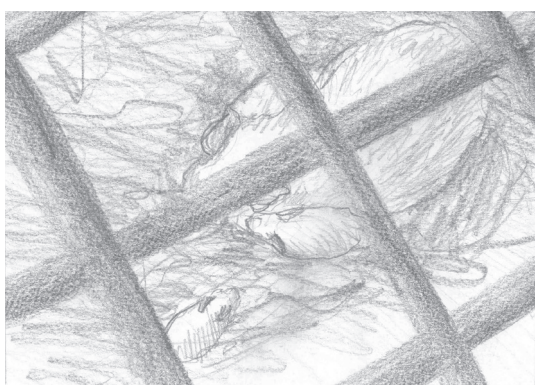
Vývoj techniky¹

---

1 Vlastní

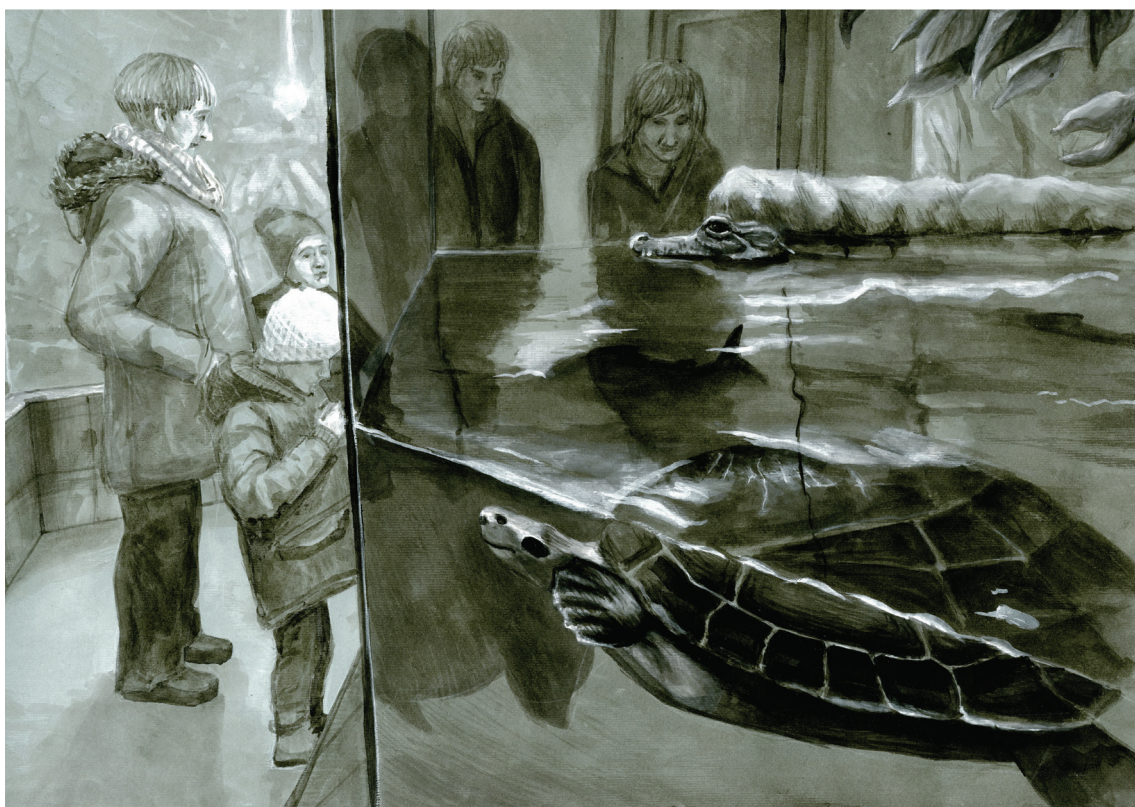

Příloha č. 5

Náčrty kompozic¹

Příloha č. 6

Ukázka bakalářské práce¹

---

1 Vlastní

Příloha č. 6

Ukázka bakalářské práce¹

1 Vlastní

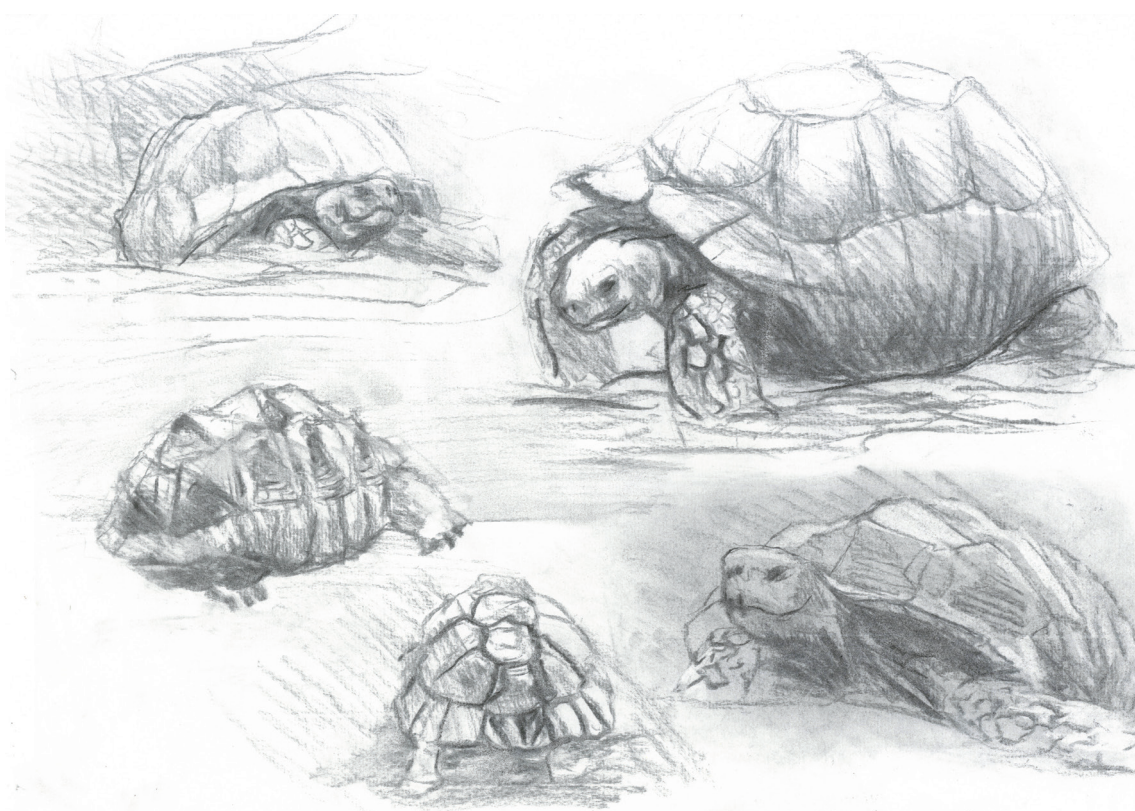
Příloha č. 7

Výběr pohybových kreseb¹

1 Vlastní

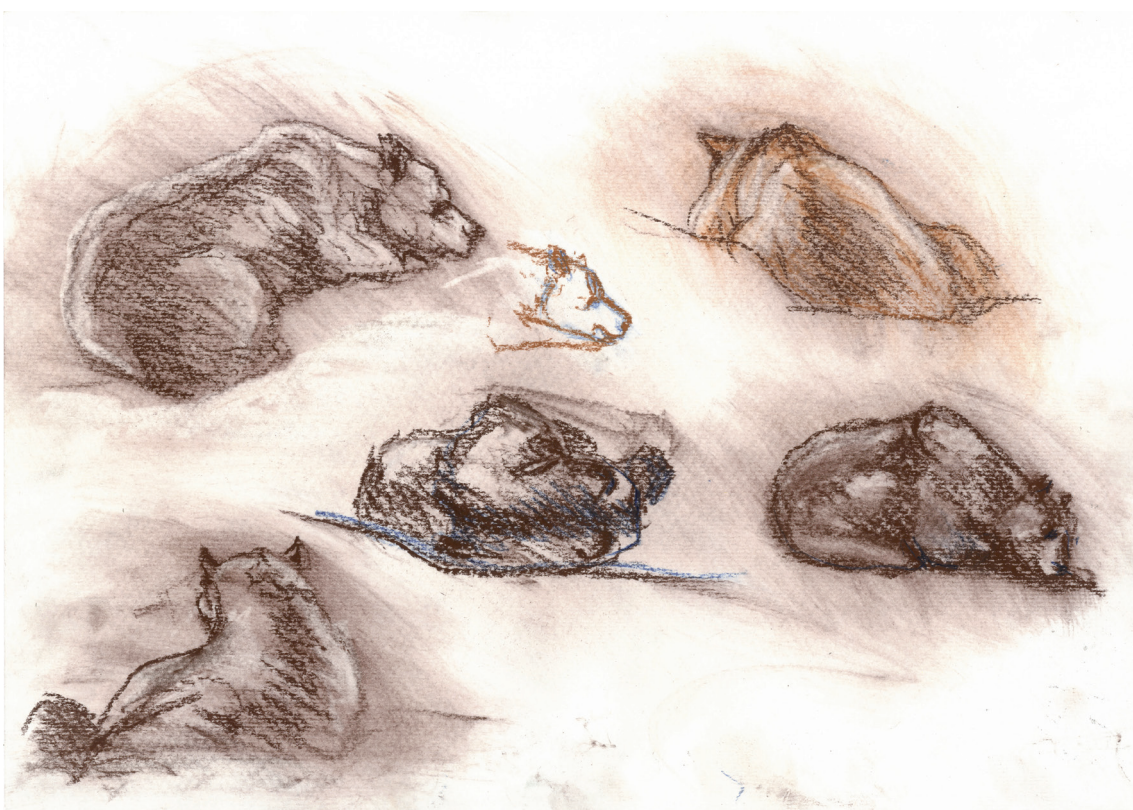
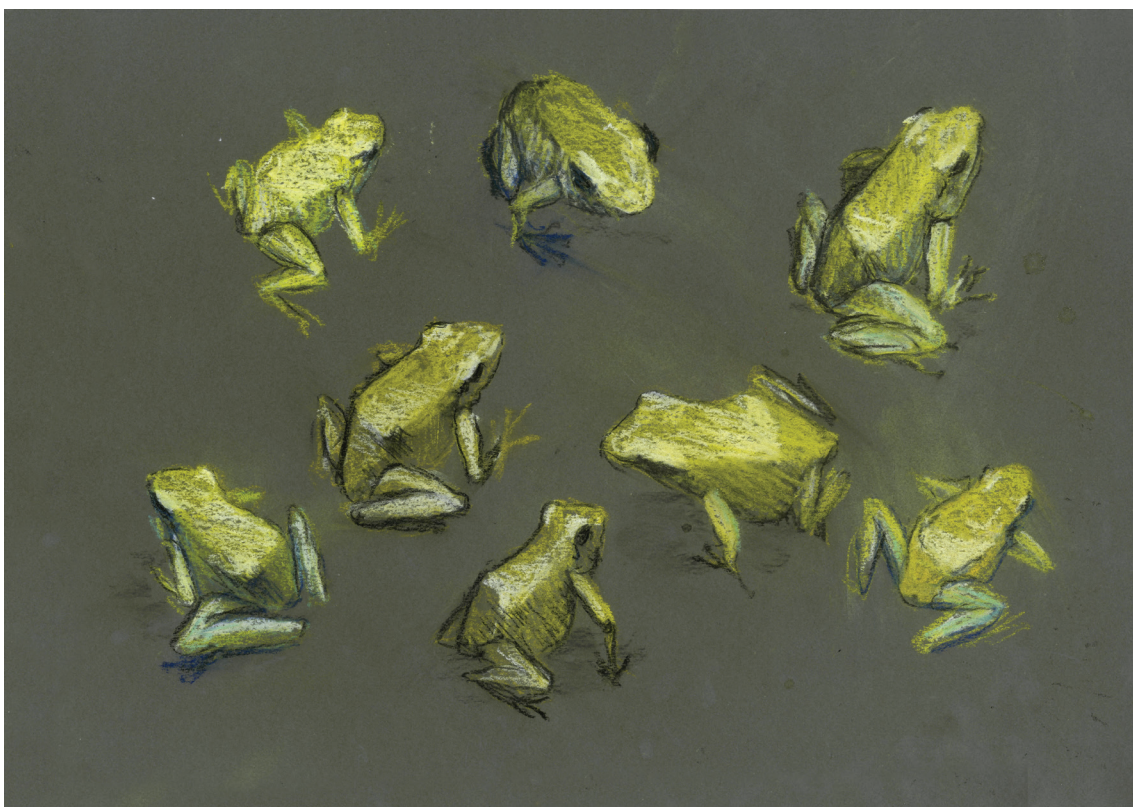
Příloha č. 7

Výběr pohybových kreseb¹

1 Vlastní

Příloha č. 7

Výběr pohybových kreseb¹

1 Vlastní